

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLIERĖ

SPRENDIMAS DĖL REIKŠMINGŲ TEISĖS AKTŲ PAŽEIDIMŲ, NUSTATYTŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJOJE

2008 m. birželio 17 d. Nr. SP-7
Vilnius

Išnagrinėjusi valstybinio audito, atlikto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijoje (toliau – Ministerija) už 2007 m., 2008 m. gegužės 29 d. ataskaitą Nr. FA-P5-50-18-51, n u s t a t a u:

1. Ministerija, pažeisdama Buhalterinės apskaitos įstatymo 12 straipsnio 1 ir 2 dalies nuostatas, kad visi ūkiniai įvykiai turi būti pagrįsti apskaitos dokumentais ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (2005-06-21 nutarimo Nr. 687 redakcija) patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių (toliau – Taisyklių) 68 punkto nuostatas, kad įvykdžiusi pavedimą įstaiga nusiunčia lėšas pervedusiam asmeniui ataskaitą (asignavimų valdytojui pateikiami biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita ir buhalterinės apskaitos dokumentai, pagrindžiantys lėšų panaudojimą), 2007 m. suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje atvaizdavo 26 370,1 tūkst. Lt faktinių išlaidų be ūkinius įvykius pagrindžiančių dokumentų, todėl iš 2007 m. ministerijos suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje (forma Nr. 2) pateiktų 1 008 395,4 tūkst. Lt faktinių išlaidų negalėjome patvirtinti, kad buvo padaryta 26 370,1 tūkst. Lt išlaidų.

2. Ministerija, pažeisdama Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatas, kad biudžeto asignavimų valdytojais privalo paskirstyti jiems skirtas biudžeto lėšas pavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir kitiems subjektams programoms vykdyti, ir minėto įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 3 punkto bei Taisyklių 18 punkto nuostatas, kad asignavimų valdytojais tvirtina pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų valstybės biudžeto programų sąmatas, ir Taisyklių 17 punkto nuostatas, kad valstybės biudžeto programų sąmatos tvirtinamos pagal visus funkcinės ir ekonominės klasifikacijos kodus, atskiroms pavaldžioms įstaigoms nepatvirtino sąmatų. Pavaldžios įstaigos – Lietuvos mokinių ir studentų sporto centras, Pedagogų profesinės raidos centras, Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras, pačios tvirtino kitoms Ministerijai pavaldžioms įstaigoms sąmatas ir išlaidas nurodė ne pagal visus funkcinės ir ekonominės klasifikacijos kodus.

3. Ministerija, pažeisdama Taisyklių 18 punkto nuostatas, kad asignavimų valdytojais tvirtina pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų valstybės biudžeto programų sąmatas, nepatvirtino sąmatų pavedimų lėšoms, kurias kitiems subjektams skyrė Nacionalinis egzaminų centras, Pedagogų profesinės raidos centras ir Švietimo aprūpinimo centras (išskyrus savivaldybėms papildomiems administravimo etatams steigti ir išlaikyti).

4. Ministerija, vykdydama Gabių vaikų ir jaunimo projektų rėmimo 2007 m. konkursą projektams atrinkti ir jį laimėjusioms institucijoms skirdama biudžeto lėšas, pažeidė Taisyklių 81 punkto nuostatas, kad asignavimų valdytojais, organizuodami programų, finansuojamų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų, vykdymą, turi teisę Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka iš įmonių, įstaigų ir organizacijų pirkti paslaugas ir darbus, nepriskirtus asignavimų valdytojo ar jam pavaldžių biudžetinių įstaigų funkcijoms. Konkursas buvo vykdomas nesilaikant Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų.

5. Ministerija, nesilaikydama Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr.1K – 184 (2005-09-29 įsakymo Nr. IK-280 redakcija), nuostatų, biudžeto asignavimus, skirtus nepavaldžioms biudžetinėms įstaigoms pavedimams vykdyti, pervedė pavaldžioms įstaigoms (Švietimo aprūpinimo centrui, Pedagogų profesinės raidos centrui), kurios su gavėjais nesudarė lėšų naudojimo sutarčių, kaip numatyta Švietimo ir mokslo ministerijos lėšų planavimo ir naudojimo taisyklių, patvirtintų 2007-02-15 Švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. ISAK–223, 8.4 punkto nuostatoje, todėl suvestinėje Švietimo ir mokslo ministerijos Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007-12-31 ataskaitoje (forma Nr. 2) kasinės ir faktinės išlaidos straipsnyje 2.2.1.1.1.8 „Spaudiniai“ nurodytos 4 152,2 tūkst. Lt ir straipsnyje 2.2.1.1.1.30 „Kitos paslaugos“ 404,7 tūkst. Lt didesnės, o straipsnyje 2.2.1.1.1.31 „Asignavimų valdytojo pervedamos lėšos nepavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir kitiems subjektams pavedimams vykdyti“ 4 556,9 tūkst. Lt mažesnės.

6. Ministerijai pavaldžios įstaigos (39 įstaigos), pažeisdamos Biudžetinių įstaigų įstatymo 8 straipsnio 5 dalies nuostatą, kad iš asignavimų valdytojų gautus biudžeto asignavimus įstaigos naudoja racionaliai ir taupiai ir tik pagal asignavimų valdytojų patvirtintas išlaidų sąmatas, darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui skirtus asignavimus (537 tūkst. Lt) panaudojo socialinėms išmokoms (pašalpoms) (280,7 tūkst. Lt) mokėti ir kitoms paslaugoms (256,3 tūkst. Lt) apmokėti, o kitoms paslaugoms skirtus asignavimus (16,6 tūkst. Lt) – socialinėms išmokoms (pašalpoms) apmokėti.

7. Ministerijai pavaldi įstaiga - Klaipėdos statybininkų mokykla, pažeisdama Biudžeto sandaros įstatymo 32 straipsnio 1 dalies nuostatą, kuri nurodo, kad metams pasibaigus, asignavimų valdytojų ir jiems pavaldžių įstaigų bei kitų subjektų disponuojamose sąskaitose esančios biudžeto lėšos, išskyrus nepanaudotus asignavimus specialiosioms programoms ir baigiamiesiems statybos objektams finansuoti, gražinamos į atitinkamą biudžetą ne vėliau kaip iki sausio 10 dienos, 2007 m.

biudžeto asignavimus (92,8 tūkst. Lt) panaudojo ateinančių metų išlaidoms dengti, todėl 2007 metų suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje kasinės išlaidos padidintos šia suma.

8. Ministerijai pavaldi įstaiga – Pajūrio žemės ūkio mokykla, apskaitą tvarkė pažeisdama Buhalterinės apskaitos įstatymo 17 straipsnio nuostatą finansinę atskaitomybę sudaryti pagal sąskaitų duomenis Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-12-30 įsakymu Nr. 1K-405 patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių nuostatas, todėl audito metu negalėjome patvirtinti iš Ministerijos suvestiniame Išlaidų sąmatų 2007-12-31 balanse nurodytų duomenų (1 248 584,8 tūkst. Lt) 2 286,2 tūkst. Lt sumos teisingumo.

9. Ministerijai pavaldžios įstaigos (Šilutės turizmo ir paslaugų verslo mokykla, Šilutės žemės ūkio mokykla, Klaipėdos siuvimo ir paslaugų verslo mokykla, Klaipėdos statybininkų mokykla, Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras, Pedagogų profesinės raidos centras) atskirų sąskaitų apskaitą tvarkė nesivadovaudamos minėtų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių nuostatomis, reglamentuojančiomis apskaitos tvarkymą, todėl Ministerijos suvestiniame Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balanse neteisingai nurodytas aktyvas: likučiai padidinti – trumpalaikio turto 23 tūkst. Lt, pavedimų lėšų 49,7 tūkst. Lt, paskirstytinų išlaidų 4,9 tūkst. Lt, pavedimų lėšų išlaidų 4,1 tūkst. Lt; likučiai sumažinti – nematerialiojo turto 9 tūkst. Lt, ilgalaikio materialiojo turto 23 tūkst. Lt, lėšų, gautų už prekes ir paslaugas 49,7 tūkst. Lt, išlaidų iš biudžeto 17,4 tūkst. Lt, paslaugų teikimo išlaidų 4,1 tūkst. Lt; negalime patvirtinti nurodytų likučių – nematerialiojo turto 508,6 tūkst. Lt, trumpalaikio turto 1203,7 tūkst. Lt ir pasyvas: likučiai padidinti – finansavimo iš biudžeto 4,9 tūkst. Lt, biudžetinių įstaigų pajamų 11,9 tūkst. Lt, kompensuotų nuompinigių 10,7 tūkst. Lt, atsiskaitymų už pavedimų lėšas 49,7 tūkst. Lt; likučiai sumažinti – finansavimo iš biudžeto 13,2 tūkst. Lt, ilgalaikio turto fondo 9,0 tūkst. Lt, atsiskaitymų su biudžetu 10,7 tūkst. Lt, atsiskaitymų su kitais debitoriais ir kreditoriais 59,8 tūkst. Lt; negalime patvirtinti nurodytų likučių – ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo 6176,3 tūkst. Lt, ilgalaikio turto fondo 5912,9 tūkst. Lt, trumpalaikio turto fondo 1203,7 tūkst. Lt. Be to, audito metu negalėjome nustatyti, kokiose suvestinio Balanso sąskaitose neteisingai nurodyti 27,8 tūkst. Lt likučiai dėl neteisingo pavedimų lėšų ir kompensuotų nuompinigių dvejetainio įrašo taikymo Klaipėdos statybininkų mokykloje.

10. Ministerijai pavaldi įstaiga – Pajūrio žemės ūkio mokykla, pažeisdama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimu Nr. 511 (2002-11-22 nutarimo Nr. 1843 redakcija) patvirtintos Biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tobulinimo tvarkos 5.4 punktų nuostatas, darbuotojams išmokėjo įstatymo nustatytą švenčių (Kalėdų) proga vienkartinę pinigines išmokas, kurios 5,3 tūkst. Lt viršijo 100 proc. nustatytojo tarnybinio atlyginimo.

11. Ministerijai pavaldi įstaiga – Pedagogų profesinės raidos centras, sudarė autorines sutartis, pažeisdamas Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 39 ir 40 straipsnių nuostatas, kuriuose nustatyti autorinių sutarčių dalykai ir sąlygų reikalavimai, taip pat pirkė paslaugas pagal autorines sutartis nesilaikydamas Viešųjų pirkimų įstatyme nustatytų pirkimų būdų.

Vadovaudamasi Valstybės kontrolės įstatymo 17 straipsnio 2 dalimi ir 18 straipsnio 1, 3, 7 punktais ir 20 straipsniu, n u s p r e n d ž i u:

1. Nurodyti Švietimo ir mokslo ministrui Algirdui Monkevičiui sprendimo dėstomojoje dalyje išdėstytus reikšmingus teisės aktų pažeidimus.
2. Įpareigoti Švietimo ir mokslo ministrą Algirdą Monkevičių:
 - 2.1. pašalinti sprendime nurodytus teisės aktų pažeidimus;
 - 2.2. įstatymų nustatyta tvarka pažeidimus padariusius asmenis traukti tarnybos (drausminėn) atsakomybėn.

3. Nustatyti Švietimo ir mokslo ministerijai 60 kalendorinių dienų terminą sprendime nurodytiems įpareigojimams įvykdyti ir informuoti Valstybės kontrolę apie įpareigojimų įvykdymą.

Vadovaujantis Valstybės kontrolės įstatymo 19 straipsniu, sprendimas per 20 kalendorinių dienų nuo sprendimo gavimo dienos Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka gali būti skundžiamas teismui.

Sprendimas siunčiamas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministrui.

Valstybės kontrolierė

Rasa Budbergytė